

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 5. septembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 103.

Izvojniški kongres.

V nedeljo se sestanejo v Beogradu delegati zbornice in gospodarskih korporacij iz cele Kraljevine k VII. izvojniškemu kongresu. Svrha teh kongresov je v prvi vrsti, da ocenijo vsakoletno žetev, stanje proizvodnje v državi in izglede, ki se odpirajo našemu gospodarstvu za izvoz v jesenski in zimski sezoni. Poleg prognoze, ki jo sestavlja vsakoletni izvojniški kongres o izvojni konjunkturi, bo podano na kongresu tudi poročilo o razvoju našega izvoza v pretekli izvojni sezoni 1928/1929 in o ukrepih ter akcijah, ki so potrebne, da se naša poljedeljska produkcija pospeši. Delegatom bo predloženo tudi poročilo o rezultatih lanskoletnega kongresa in usodi resolucij, ki so bile na njem sprejete.

S tem je glavno delo izvojniškega kongresa končano, vendar se kongres ne omejuje le na izvozno bilanco in prognozo, marveč že od prvega početka stavlja na dnevni red najaktualnejša vprašanja, ki so v zvezi z našo izvozno trgovino. Za letošnji kongres je bila po sklepu spomladanske konference zbornice v Novem Sadu stavljen na dnevni red razprava o nedostatkih našega prometa. Obsežen kompleks vprašanj, ki ga obsega ta tema, je razdeljen na štiri samostojne referate. O stanju in potrebah železniškega prometa bo poročal tajnik zagrebske zbornice dr. Lujo Karmanski. O nedostatkih v poštnem, brzovarnem in telefonskem prometu bo podal obsežno poročilo tajnik ljubljanske zbornice Ivan Mohorič. O stanju našega rečnega prometa bo referiral dr. Mirko Kosič, tajnik novosadske zbornice, dočim je zadnji referat o stanju in gradbi naših cest pridržen Trgovski in industrijski komori v Skoplju.

Moramo priznati, da je dnevni red kongresa srečno izbran in spretno sestavljen. Notorno je, da so naša prometna sredstva za potrebe naraščajočega prometa še vedno nezadostna in da kljub vsem naporom in žrtvam niti železnica, niti pošta, niti ceste, pa niti rečna plovba ni še na oni višini, kakor jo zahtevajo vedno težje prilike v našem izvozu. In kdo je bolj interesiran na zboljšanje teh prometnih sredstev, kot ravno gospodarski krogi, katerim je dober promet predpogoj uspešnega udejstvovanja v eksportu. O vseh točkah dnevnega reda so priredile zbornice ob-

sežne poizvedbe potom pismenih anket, ki so dale obilo gradiva. Predlogi in zahteve gospodarskih krogov se sedaj že mesec dni podrobno proučujejo, da se iz njih izkristalizira program dela, ki bo v obliki referatov in resolucij predložen kongresu.

Zbornica za TOI v Ljubljani je vsem referentom na kongresu dostavila izčrpne podatke o gospodarskih potrebah Slovenije, o stanju železniškega prometa in cest ter o potrebi regulacije Save, da se tudi Sloveniji omogoči, da prebazira del svojega tovarnega prometa na plovne reke in razbremeni železniško omrežje. Poleg tega je izdelala izčrpen referat o poštnem, telefonskem in brzovarnem prometu v celi državi, o katerem se razpravlja to pot prvič na gospodarskih kongresih. Vprašanje je novo in zelo aktualno ter bomo referat donesli v celoti. Kratek pregled izgledov za izvoz iz Slovenije smo priobčili v zadnji številki.

Končno bo na kongresu podan od najmlajše TOI zbornice v Podgorici, ki je bila osnovana komaj lansko leto, informativen referat o gospodarskih razmerah v Črni gori, kjer so nam prilike povečini dosti neznane.

Po kongresu se bo vršilo interno posvetovanje delegatov zbornice, na katerem se bodo izmenjale misli o ostalih gospodarskih vprašanjih, ki so postala v toku zadnjih mesecev aktualna. Gre predvsem za zblizanje načelnih stališč, ki jih zavzemajo posamezne zbornice k pojedinim aktualnim problemom, za porazdelitev dela in doseg skupnih akcij vseh komor v vprašanju načrta novega zakona o državnih monopolih, o reviziji socialnega zavarovanja in o osnovanju komiteta zbornic male antante. Ljubljanska zbornica je predlagala, da naj bi se razpravljalo tudi še o vprašanju revizije načrta zakona o splošni carinski tarifi in o načrtu novega obrtnega reda. Sestanek zborničnih delegatov je razveseljiv pojav, ki je nastal spontano in je zato tem večjega pomena. Danes čutimo bolj kot kadarkoli v preteklih letih potrebo skupnega nastopa, intenzivnejšega sodelovanja, da se doseže večje pozitivne uspehe. V tej smeri pozdravljamo letošnji izvojniški kongres in mu želimo najboljšega uspeha.

* * *

D. G.:

Mednarodna lesna konferenca v Bratislavi.

Mednarodna lesna konferenca, ki se je vršila leta 1928 v Bratislavi, je pooblastila Bratislavsko borzo ter Zvezo lesnih industrijcev za Slovaško »Carpatia« v Bratislavi, da izvedeta v posameznih državah potrebna predpela za ustanovitev Mednarodne Unije državno priznanih združenj lesnih producentov in trgovcev ter da izdelata predloge za statute te Mednarodne Unije.

V smislu prejetega pooblastila je Bratislavsko borzo sporazumno z zvezo »Carpatia« po skrbno izvršenih predelih sklicala za 30. in 31. avgusta 1929 lesno konferenco v Bratislavi s sledečim dnevnim redom:

1. Izenačenje trgovskih in borznih uzanc za lesno industrijo in trgovino.

2. Posredniki (agenti) v medna-

rodni lesni trgovini, njihove provizije ter enotna ureditev istih.

3. Arbitraža glede lesnih pošiljk stavljenih na razpolago v inozemstvu vsled ugovorov kupca.

4. Razsodišče za spore mednarodne lesne trgovine.

5. Ustanovitev Mednarodne Lesne Unije.

Vse strokovno časopisje je posvetilo sklicanju mednarodne konference svojo pozornost in je priobčilo članke iz peres prvih strokovnjakov lesne produkcije in trgovine. Zanimanje za to konferenco je bilo v vseh državah, tako v lesno-produkcijskih kakor tudi v glavnih kusumnih državah, zelo živahno in temu odgovarjajoče je bil tudi posej konference prav številen. Na konferenco je prišlo menda 200

delegatov. Češkoslovaška, Italija, Rumunija in Latiška so bile na kongresu zastopane potom oficijelnih državnih delegatov. Nadalje so prišli na kongres zastopniki 61 združenj lesnih industrijcev in trgovcev, borznih uprav in trgovskih zbornic iz Anglije, Avstrije, Češkoslovaške, Gdanske, Finske, Italije, Jugoslavije, Latiške, Nemčije, Nizozemske, Ogrske, Poljske, Rusije in Švice. Konferenci je predsedoval g. senator Kornel Stodola, predsednik bratislavske Trgovske zbornice in Bratislavske borze.

Skrbno pripravljene referate poročevalce iz raznih držav k posameznim točkam dnevnega reda so prinesli mnogo poučnega in koristnega gradiva. Konferenca je na podlagi teh referatov sprejela k dnevnemu redu sledeče resolucije:

1. Izenačenje uzanc in normalizacija dimenzij ter sortiranja lesa so iz gospodarskih razlogov nujno potrebne. Kot perovodeče mesto za vsa tozadevna vprašanja se določi Bratislavska borza, ki naj pozove na sodelovanje vse one organizacije, ki imajo svoje uzance za lesno trgovino in produkcijo. Organizacije, ki se izjavijo pripravljene za sodelovanje, bo Bratislavska borza povabila na skupni sestanek, ki se naj čimprej skliče. Pri normiranju delegatov posameznih organizacij se priporoča, da se upošteva tako produkcija kakor trgovina.

2. Konferenca je ugotovila, da je nujno potrebna čimprejšnja ureditev višine in zapadlosti provizije posrednikov. Bratislavska borza se pooblasti, da stopi v stik z obstoječimi organizacijami posrednikov in agentov v svrhu ureditve obstoječih vprašanj. Priporoča se, da se pritegnejo k posvetovanju zastopniki producentov in odjemalcev. Želeti je, da se v državah, kjer še ne obstoje enotne organizacije posrednikov in agentov, take čimprej ustanove.

3. in 4. Konferenca priporoča, da se za spore glede kvantitete in kvalitete prodanega lesa uvede obvezna arbitraža, za ureditev vseh ostalih iz mednarodne lesne trgovine nastalih sporov pa rozsodišče. Konferenca naproša delegate posameznih držav, da se pri merodajnih faktorjih zavzamejo za čimprejšnjo ratifikacijo tozadevnih ženevskih protokolov iz leta 1923 in 1927. Priporoča se ustanovitev stalnih rozsodišč. V državah, v katerih niso rozsodišča po zakonu predvidena, se priporočajo rozsodišča, določena od strokovnih organizacij.

5. Konferenca sklene, da se do ustanovitve Mednarodne Unije po predloženih statutih določi pripravljalni odbor, v katerega pošljejo na konferenci zastopane države po enega delegata. Ta pripravljalni odbor naj začasno opravlja vse funkcije, katere bodo glasom statutih pristojale Upravnemu odboru Mednarodne Unije. Tudi za vsa tozadevna vprašanja se določi kot perovodeče mesto Bratislavska borza.

Vsi zastopniki inozemstva so soglašali v priznanju za izredno delo, katerega je izvršila Bratislavska borza, tako glede temeljite predpriprave, kakor tudi glede spretno izvedbe konference. Do obveznih sklepov na konferenci ni prišlo, ker ni mogoče, da bi mogel tako številni zbor v dveh dneh temeljito proučiti celo vrsto tako važnih in delikatnih vprašanj. Tudi niso bili delegati posameznih držav pooblaščen, da bi se mogli za vse v svoji državi obstoječe organizacije v kakršnemkoli oziru vezati. Namen

Ivan Mohorič:

Važna anketa o hmeljarstvu.

(Konec.)

Dosedaj so obrane skoro tri četrtine hmelja. Ostanek se v mnogih primerih ne bo niti obral, ker se ne izplača. Lansko leto so prodajne cene v nekaterih primerih komaj pokrile izdatke za obiranje in sušenje hmelja, ki variirajo med 6 in 7 Din. Pri nizkih cenah, katerih se je bati tudi letos, igra za producenta vsaka, tudi navidezno še tako neznatna obremenitev izvoza pomembno vlogo.

Tako se čuti predvsem breme uvozne carine na tkanino od jute, v katero se pakuje hmelj. Za hmeljske pošiljke pride namreč samo težka juta v poštev, katera se mora specialno po naročilu izdelati. To blago sedaj uvažamo in ga moramo cariniti. Ker se to blago zopet izvažava v inozemstvo bi bilo potrebno, da se najde primerna oblika in možnost, da se hmeljarje oprosti od plačanja uvozne carine na težko jutno embalažo, ker se s tem interesov domače industrije nikakor ne oškoduje. Danes odpade od nakupne cene 150 Din za komad hmeljske embalaže 36 Din ali 24% na uvozno carino.

V drugi vrsti pridejo med stroški, ki bremenijo eksport, tudi izdatki za uverjenje za zavarovanje valute v poštev. Za tako uverjenje morajo izvozniki plačevati povlaščenim denarnim zavodom 2% od zavarovane svote in ga opremiti s kolkom za 25 Din. Bilo bi potrebno, da se ta izdatek zmanjša na 2‰, kar bi odgovarjalo prilikam, ako se že nikakor ne more doseči, da se uverjenje za hmelj, z ozirom na sedanje nepopoljne cene, sploh odpravi.

V tretji vrsti zastopajo organizacije hmeljarskih producentov stališče, da je treba inozemski trgovini v naših hmeljarskih okoliščinah v čimvečji meri olajšati poslovanje. Naš hmelj se nahaja danes v položaju, da išče kupca in vsled tega je vsak, kdor ima resen interes za nakup blaga, dobrodošel. Pogrešeno je in kratkovidno, ako se inozemske nakupovalce in komisijonarje šikanira, ker smo v nevarnosti, da jih izgubimo in odtujimo našim tovarišem. Nasprotno je treba pobijati mešetarje, ki so se pojavili v povojnih letih v hmeljskih okrožjih, ki so povsem neželjeni, nepotreben in negativen element v hmeljski trgovini, ki stremijo le za tem, da z mešetarjem brez pozitivnega dela dosežejo čimvečje zasluzke. To niso niti obrtnopravno legitimirane osebe, niti nimajo

konference je bil vendar dosežen v celem obsegu. Vsi delegati so se uverili ne samo o nujnosti in potrebi skupnega sporazumnega dela, marveč tudi o koristi in izvedljivosti zadev, kojih ureditev, je konferenca predlagala. Delo in naloga organizacij in posameznikov je, da pripravijo v svojih državah potreben teren za tako skupno delovanje.

Lesno industrijo in trgovino naše države sta zastopala na konferenci gg. Makso Mautner, tajnik Saveza Industrijalaca i trgovaca sa šumskim proizvodima v Zagrebu in Danilo Goriup, tajnik Zveze industrijcev v Ljubljani. Naša zastopnika sta bila od predstavnikov bratskega slovaškega naroda povsod izredno prijazno sprejeta.

ga in mora cena vsekakor še popustiti, da se kupčija s koruzo zopet oživi.

Za ječmen in oves ni takorekoč nobenega interesa, za moko pa le toliko, kolikor se sproti potrebuje, ker vse čaka razčlenjenosti situacije na žitnem trgu, ki je danes še prav nejasna in se ne ve, če ne bodo cene še nadalje nazadovale.

Na Ljubljanski borzi se je v minulnem tednu zaključilo: 12 vagonov pšenice in 1 vagon koruze.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 245-247-50 Din.

Bačka pšenica nova: uzančno blago brez doplačila, dobava promptna, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 242-50 do 245 Din.

Pšenična moka 0/g: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, 365-370 Din.

Koruzna »La plata«: dobava meseca septembra, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 282-50-285 Din.

Koruzna bačka: zdrava, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, 237-50-240 Din.

Koruzna bačka: zdrava, rešetana, navadna voznina, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, 240-242-50 Din.

Ječmen bački novi: 66/67 kg, 215-220 dinarjev.

Oves bački novi: slov. postaja, navadna voznina 215-217-50 Din.

Tečaj 4. septembra 1929.	Povprečje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22:8175
Berlin 1 M	13:54	18:57
Bruselj 1 belga	—	7:9134
Budimpešta 1 pengő	—	9:937
Curik 100 fr.	1094:40	1097:40
Dunaj 1 šiling	8:0025	8:0325
London 1 funt	275:66	276:46
Newyork 1 dolar	—	56:83
Pariz 100 fr.	—	222:85
Praga 100 kron	168:23	169:03
Trat 100 lir	296:70	298:70

Trgovci! Zahtevajte, da Vam v kavarni, gostilni in vsakem javnem lokalu predložijo »Trgovski list«!

Dobava-prodaja

Oddaja del za zgradbo pontanirskega skladišča v Turnju pri Karlovcu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 10. septembra t. l. pri Inženjerskem odeljenju Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Predračun, načrti in pogoji so na vpogled pri omenjenem odeljenju.)

Dobave. Saobračajno - komercijelno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. septembra t. l. ponudbe glede popravila signalnih rogov in piščalk za vlakovodje in kretnike. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave raznega pisarniškega materiala, 2000 kg žebeljev, 2000 kg tračnih žebeljev, 1000 kg transformatorskega olja, 3000 kg masti za jamske vozičke in 2000 kg katrana. — Direkcija državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave strokovnih knjig.

— Komanda artilerijskega polka III. armijske oblasti v Skoplju sprejema ponudbe glede dobave lesa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. septembra t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odeljenje v Beogradu glede dobave 8000 kg gumiarabike; pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave 7000 kg moke za lepilo; pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu pa glede dobave kožuhov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 20. septembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave pločevine, železa, bločnih verig, krovne lepenke, asfalta, katrana in karbolineja. (Pogoji so na vpogled pri gradjevinskem odeljenju te direkcije.) Dne 12. septembra t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba glede dobave 300.000 kg sena. (Pogoji so na vpogled v pisarni omenjene komande.)

Licitacija za prodajo lesa, ki je bila razglašena za dan 5. septembra t. l. pri Direkciji šum v Ljubljani, se bo vršila šele 15. septembra t. l.

TRŽNA POROČILA.

MARIBORSKI TRG, DNE 31. AVGUSTA 1929.

Na trg so pripeljali slaninarji na 22 vozov 52 zaklanih svinj, 2 telci in 1 tele, kmetje pa 26 voz krompirja, kumarc, zeljnatih glav, čebule in česna in 11 voz sadja. Cene so bile mesu običajne, tako pri slaninarjih kakor tudi pri domačih mesarjih.

Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 700 komadov. Cene so bile piščancem 25-50 Din za par, kokošem 40-50, racam in gosem 60-80, domačim zajcem 15-35 Din za komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene: krompirju 6-7 dinarjev za mernik; oziroma 1-25-1-75 dinarjev za kg, paradižnikom 2-3, čebuli 3-4, česnu 15 Din za kg, kumarcam 0-25-1, karfijolu 1-3, ohrovtu 0-50 do 1-50, solati 0-50-1-50, buči 1-3, zeljnatim glavam 0-50-4 Din za komad, mleku 2-50-3, smetani 12-14 Din za liter, jajcam 1-25-1-75, natrim 1 Din za komad. Sadju: jabolkam 3-5, hruškam 4-8, grozdju goriškemu 14-16, banaškemu 10-12, dalmatinskemu 8 do 10, breskvam 16-20, češpljam 4-8, slivam 3-4 Din za kg, borovnicam 2-3 dinarjev za liter, melonom 10-20 Din za komad. Cvetlicam 0-50-2-50, z lonci vred 10-50 Din za komad.

Lončena in lesena roba se je prodajala po 1-100 Din, lesene grablje 7 do 9 Din, vile 11-14, brezove metle 1-75 do 5 Din za komad, koruzna slama 30 do 35 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 28. avgusta t. l. so kmetje pripeljali 17 voz sena, 6 voz slame; v soboto 31. avgusta pa 25 voz sena, 4 voze otave, 1 voz stelje in 6 voz slame na trg. Cene so bile senu 65-110, otavi 80-90, slami 45-55 in stelji pa 35 Din za 100 kg.

VINOČET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z. Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristinega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon števil. 2389.

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

Načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani naznanja tužno vest, da je v torek, 3. sept. 1929 ob 16. uri nenadoma preminul v Splitu član odbora gospod

Josip Medved

veletrgovec

Truplo pokojnika se prepelje k večnemu počitku v Ljubljano.

Vzornega in spoštovanega tovariša ohranimo v dobrem in trajnem spominu.

Ljubljana, dne 5. septembra 1929.

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špicerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. - Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Centki

na razpolago!

OTVORITEV

nove zgradbe trgovskega HOTELA MIKLIČ

72 lepo opremljenih sob. V novi zgradbi v vsaki sobi vodovod, centralna kurjava, kopalnice, lift, lep salon za prireditve. — Vse pijače, jedila kakor tudi prvovrstne sobe po nizkih cenah.

PUC IGN. VOK, LJUBLJANA-NOVO MESTO
H-KOLESA . . . Plačljivo tudi na obroke! . . . Solidne cene! . . .

TOVARNA PERILA TRIGLAV, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8, nasproti hotela Štrukelj priporoča veliko izbiro moškega perila po konkurenčnih cenah. — Izdeluje se tudi po naročilu.

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje in inseriranje

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D. GREGORČIČEVA 23

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih listov. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNIHOVZVEDNICA. * TELEFON. ŠT. 2389.